

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ

Η βία κατά των γυναικών, υπό τις διαφορετικές μορφές που λαμβάνει, θεωρήθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης το 2002, ως ένα από τα κύρια αίτια θανάτου και αναπηρίας για τις γυναίκες ηλικίας 16-44 ετών. Το Συμβούλιο της Ευρώπης το αποκάλεσε «**επείγουσας σημασίας ζήτημα δημόσιας υγείας**». Οι στατιστικές μελέτες που έχουν γίνει στις χώρες εκείνες που φρόντισαν να ενημερωθούν για το φαινόμενο, δείχνουν ακριβώς την ποικιλότητα του αποτρόπαιου αυτού εγκλήματος που κατά κανόνα γίνεται από οικείου των θυμάτων. Στη Μεγάλη Βρετανία, π.χ., το 40% των γυναικών θυμάτων ανθρωποκτονίας είναι γυναίκες που σκοτώθηκαν από το σύντροφό τους.

Ήδη από το 1993 η **Διάσκεψη του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα θεώρησε τη βία κατά των γυναικών ως παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων**. Τον ίδιο

χρόνο η Γ. Σ. του ΟΗΕ υιοθέτησε τη Διακήρυξη για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών, ενώ το 1995 στο Πεκίνο, η Πλατφόρμα Δράσης συμπεριέλαβε τη βία ως ένα από τα πιο επαχθή και επείγοντα προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1990 έχουν ψηφιστεί σε πολλές χώρες σχετικοί νόμοι είτε ειδικοί είτε στα πλαίσια του ποινικού ή του αστικού κώδικα. Μια από τις πιο ενδιαφέρουσες ρυθμίσεις αντιπροσωπεύει το περίφημο Violence against Women Act που υιοθετήθηκε από το Κογκρέσο των ΗΠΑ το 1994. Ο Νόμος αυτός κατέστησε τις επιθέσεις κατά των γυναικών Ομοσπονδιακά εγκλήματα ανοίγοντας το δρόμο για να ψηφιστούν ειδικότεροι νόμοι κατά Πολιτεία. Η χρηματοδότηση που εγκρίθηκε ήταν σημαντική και κατά την ανανέωση της ισχύος της ρύθμισης το 2005, ψηφίστηκαν κονδύλια ύψους 60 εκατομ. δολαρίων για υποστηρικτικές δράσεις.

Στην Ελλάδα το γυναικείο κίνημα έχει ασχοληθεί επανηλειμμένως με το πρόβλημα της βίας κατά των γυναικών (Βλ. παλαιότερα τεύχη του ΑΓΩΝΑ). Μάλιστα για

την ενδοοικογενειακή βία είχε συσταθεί ειδική επιτροπή που κατήρτισε σχέδιο νόμου το οποίο, όμως δεν κατατέθηκε στην Βουλή πριν τη διεξαγωγή των εκλογών του Μαρτίου 2004.

Η Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, το Μάρτιο 2005, **συνέστησε στην Ελλάδα την προώθηση νομοθετικών διατάξεων για την ενδοοικογενειακή βία**. Στις 9 Μαρτίου 2005 με απόφαση του Υπουργού ΥΠΕΣΔΔΑ κ. Πρ. Παυλόπουλου συγκροτήθηκε σχετική Ομάδα Εργασίας η οποία κατέθεσε πόρισμα στις 8/7/2005. Ήδη από τον Ιούνιο είχε κατατεθεί στη Γενική Γραμματέα κ. Ε. Τσουμάνη Έκθεση με προτάσεις για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας από την ειδικώς συσταθείσα Επιτροπή του Συνδέσμου για τα Δικαιώματα της Γυναίκας.

Στις 25 Νοεμβρίου 2005 –την Παγκόσμια Ημέρα Καταπολέμησης της Βίας κατά των Γυναικών– ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Παπαληγούρας παρουσίασε Σχέδιο Νόμου το οποίο τέθηκε σε συζήτηση πριν την κατάθεσή του στη Βουλή².

Γυναικείες και άλλες οργανώσεις, όπως η Διεθνής Αμνηστία, έχουν ήδη σχολιάσει το Σχέδιο Νόμου. Το ίδιο έκανε και η Εθνική Επιτροπή για τα

Δικαιώματα του Ανθρώπου με βάση εισήγηση της Προέδρου της, καθ. Α. Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου και εκθέσεις δυο οργανώσεων: του Συνδέσμου (Σχολιασμός Σ. Κουκούλη-Σπηλιωτοπούλου) και της Διεθνούς Αμνηστίας. Ελπίζουμε ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης θα λάβει υπόψη του τις παρατηρήσεις που έχουν κατατεθεί για τη βελτίωση του Σχεδίου-Νόμου.

Στο αφιέρωμα παρουσιάζουμε την έκθεση της ad hoc επιτροπής του Συνδέσμου, το Πόρισμα της Ομάδας εργασίας του ΥΠΕΣΔΔΑ, σχόλια της Α. Μαραγκοπούλου και τέλος τις Παρατηρήσεις επί του Νομοσχεδίου που συνέταξε το μέλος του Συνδέσμου, δικηγόρος Σοφία Σπηλιωτοπούλου ως εκπρόσωπος του Συνδέσμου στην Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, κείμενο το οποίο υιοθέτησε και το Δ.Σ. του Συνδέσμου.

1. Στην ομάδα εργασίας του ΥΠΕΣΔΔΑ μετείχε η Δρ. Νομικός κ. Έλια Κολοκυθά, μέλος του Δ.Σ. του Συνδέσμου.

2. Στην Επιτροπή του Υπ. Δικαιοσύνης μετείχε η κοινωνιολόγος-εγκληματολόγος κ. Ειρήνη Φερέτη, μέλος του Δ.Σ. του Συνδέσμου.